

Motion till riksdagen 2020/21:2672

av **Joar Forssell (L)**

Moderniserad syn på allmänna helgdagar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en omreglering av de s.k. röda dagarna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

År 2000 separerades Svenska Kyrkan från staten. Sedan dess har Sverige på pappret varken en statsreligion eller statskyrkan, vilket är rimligt i ett land som kallar sig för en liberal demokrati. Men helt fria från påtvingad religion är vi ännu inte.

Under 2018 har vi 112 lagstadgat arbetsfria dagar enligt den svenska almanackan. Av dessa är 104 lördagar och söndagar, därutöver är åtta dagar röda dagar som inte nödvändigtvis infaller en lördag eller söndag. En av dessa dagar – nationaldagen – är sekulär medan trettondag jul, långfredagen, annandag påsk, kristi himmelfärd, juldagen och annandag jul är kyrkliga helgdagar.

Första maj var under lång tid en katolsk högtid som firades även i Sverige till minne av två av Jesus apostlar. Sedan 1890 har den internationella arbetarrörelsen använt dagen som en demonstrationsdag.

I dag får icke-kristna och de som inte vill demonstrera ansöka om semester för att kunna vara lediga på helgdagar som eid-al-Fitr, diwali, chanukka eller årsdagen för tryckfrihetsförordningen. Alla ska ha rätt till sin kulturella och religiösa identitet. Det måste finnas en tydlig principiell gräns mellan religion och staten och det innebär att staten inte ska diktera när människor får vara lediga. Ingen kultur eller religion ska äga företräde inför staten. Det är därför orimligt att vi i svensk lag fortfarande utgår från den kristna tron på det här sättet.

Många har uppfattningen att högtider och traditioner är oföränderliga men sanningen är att traditioner ständigt står i förändring, överlever och för människor samman just för att de också har en anpassningsförmåga. Ett samtida exempel på att det troligen finns en förståelse för att ändra på gamla ordningar är från 2005 då Sveriges nationaldag, den 6 juni, blev helgdag på bekostnad av annandag pingst. Det upplevde de flesta som ganska rimligt.

Det är dags att den svenska liberala demokratin slopar de religiösa och politiska heldagarna. Låt oss separera religion och stat en gång för alla.

De röda dagarna bör omregleras. Två tänkbara system som bör utredas är 1) att varje dagarna ersätts av en pott som den enskilde får disponera själv, eller 2) att arbetsmarknadens parter helt enkelt får förhandla om detta. Det senare alternativet har naturligtvis fördelen att det passar väl in i den svenska arbetsmarknadsmodellen. En dag som måste undantas från en sådan utredning är såklart valdagen, det är extremt viktigt att alla medborgare har möjlighet att rösta.

Joar Forssell (L)